

7/9400

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.00.11.610/ 4147
Konu : İstanbul Milletvekili
Dr. Sezgin TANRIKULU'nun
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2012
11 Ekim 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-86573 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Dr. Sezgin TANRIKULU'nun; Hacı Mehmet Ovası İmar Planı'nda değişiklik yapılarak, bölgeye yeni konutlar inşa edildiği hakkında, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/9400 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

Cevap Yazısı (1 Adet, 2 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/9400 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

- 1) Yalova'da "Ölüm Ovası" olarak nitelendirilen bir yere konut yapılması hangi araştırma ve değerlendirmeler sonucunda onaylanmıştır?
- 2) İmar planlarında düşük yoğunluk olarak belirtilen bölge ne değişti de orta yoğunluk bölgesi haline getirildi?
- 3) 1999 Depremi sonrası 100'lerce can kaybına mal olan bölgenin yeşil alan olarak kullanılması daha doğru değil miydi? Böyle bir bölgeye yeni konutlar yapılması acılara davetiye çıkarmak değil midir?
- 4) TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası (İMO) Yalova Temsilcisi Mahmut RENKLER'in TOKİ'ye yaptığı uyarılar dikkate alınmış mıdır? Dikkate alındıysa ne tür soruşturmalar yapılmıştır? Soruşturmanın sonucu nelerdir?
- 5) Sayın RENKLER'in uyarılarına yönelik bir çalışma yapılmadıysa; TOKİ'nin devlet eliyle rantı teşvik ettiği ve ölüme davet çıkardığı söylenebilir mi? Sivil Toplum Kuruluşları ve Şehir Planlamacılarının uyarılan göz önünde bulundurulursa "Ölüm Ovası" na konut yapmanın gerçek amacı nedir?

CEVAP:

Mülga Afet İşleri Genel Müdürlüğüne 2006 yılı öncesinde onaylanan bazı imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporlarında kat sınırlaması getirilmiş olup, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğünün 06.07.2004 tarihli ve 7815 sayılı yazısı ile 19.07.2006 gün ve 2006/13 sayılı genelgesine göre kat sınırlaması ".....yapı yükseklikleri ve kat adetleri genel olarak imar planı kararları ile belirlenecektir" hükmüne istinaden kaldırılmıştır. Dolayısıyla, daha önceden onaylanan raporlar ve imar planlarında getirilen kat sınırlamaları, yeniden hazırlanarak onaylanan plan tadiline esas jeolojik-jeoteknik etüt raporlar ile kaldırılmaktadır.

Yalova İli kapsamında kalan Hacı Mehmet Ovası'nda; imar planlamasının, onaylı imar planına esas jeolojik-jeoteknik etüt raporuna bağlı kalınarak yapılması, binaların projeye esas temel ve zemin etüt raporlarına uygun olarak projelendirilmesi ve inşa edilmesi gerekmektedir. Jeolojik-jeoteknik etüt raporları esas alınarak yapılması ve uygulanması gereken imar planlarından, belediye mücavir alanları içerisinde belediyesi, dışında ise İl Özel İdaresi, temel ve zemin etüt raporuna uygun olarak yapıların projelendirilmesi ve önlemlerin alınmasından da ruhsatı veren kurum sorumludur.

İnşaat Mühendisleri Odası Yalova temsilcisi Mahmut RENKLER'in "TOKİ binalarının maliyeti, yumuşak zeminde olması nedeniyle 4-5 katı bulmuştur" görüşünü, hangi kriterlere göre verdiği belli değildir. Önlem alınabilecek her türlü zeminde, gerekli teknikler kullanılmak suretiyle yapılaşmaya gidilebilir. Önemli olan fayda-maliyet analizi sonucunda yapılan işin ekonomik olup, olmadığına bakarak karar vermektir. Bütün bu iş ve işlemler proje kapsamında bir bütünlük arz etmekte ve ilgili idareler tarafından eksiksiz olarak yapılmaktadır. Bir yapının depremde yıkılma nedenleri incelenirken, öncelikle projesinin; "Deprem Yönetmeliği" ve diğer yapı yönetmelik ve standartlarına uygun olarak yapılıp, yapılmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

Esas itibariyle; binaların yıkılma nedeni, çoğu zaman yönetmeliğe uyulmadan inşa edilmesidir. Bu güne kadar meydana gelen tüm depremlerde yıkılan ve ağır hasar gören binalarda yapılan incelemelerde ortaya çıkan sonuç farklı değildir. İnşa edildiği tarihte geçerli olan Deprem Yönetmeliği'ne uygun olarak yapıldığı halde, depremde yıkıldığı hesaplarla kanıtlanan hiçbir yapı bulunmamaktadır.

Ülkemizde meydana gelen yıkıcı depremler; bizlere, yönetmelik kurallarına uygun olarak yapılan yapıların yıkılmadığını, yönetmeliğe uyulmadan yapılan yapıların ise beklenenden daha fazla hasar gördüğünü veya yıkıldığını çok açık bir şekilde göstermiştir. Dolayısıyla, bir yapının yıkılma nedenini, doğrudan zemin koşullarına bağlamak bilimsel değildir. Böyle bir yaklaşım, yapının bulunduğu zemine özel hiçbir fiziki kanıtla (bir zemin etüdü sonuçları gibi) desteklenmemiş bir varsayımdır.

17 Ağustos 1999 depremi gibi çok şiddetli depremlerde yapıların hiç çatlamadan, yani hasar olmadan dayanabilecekleri yük düzeyleri aşılır. Ancak, yapılar daha büyük deprem yüklerinde yatay olarak kalıcı ötelenmeler ve şekil değiştirmeleri yapar. İşte burada yapının "süneklik" denilen özelliği etkili olmaya başlar. Yönetmeliğe uygun binalar, şiddetli depremlerde tasarım yük düzeyleri aşılmasından sonra sünek davranış göstererek, büyük deprem yüklerinin yarattığı ötelenmeleri rahatlıkla karşılarlar.

Yapıların depreme dayanıklı tasarımı esaslarına ve Deprem Yönetmeliği'ne bakıldığında yapının depremde sünek davranmasını sağlayacak çeşitli hükümler vardır. Kolon kiriş en kesitlerinin en küçük değerleri sınırlanmıştır, kolon ve kirişlerin boyuna donatıları belli miktarlardan daha az olamaz, kolon ve kiriş uçlarında etriye sıklaştırılması yapılmalıdır. Bu ve benzeri birçok başka koşullara uyan yapı sünektir ve depremde az ya da bir az daha çok hasar görse de yıkılmaz. Bu kurallar evrenseldir. Depremle yaşayan hemen hemen bütün ülkelerin yönetmeliklerinde aynı ayrıntılar yer almaktadır. Binaların sünek davranması için yönetmelikçe uyulması istenen bu koşullar genellikle zemin özelliklerinden ve deprem tehlike derecesinden (Deprem tehlike bölge derecesinden de) bağımsızdır.

Ülkemizde ve dünyadaki diğer tüm çağdaş deprem yönetmeliklere göre betonarme yapılar için statik ya da dinamik nedenlerle deprem açısından bir kat sınırlaması yoktur. Kat sınırlaması sadece yığma yapılar için vardır. Örneğin, deprem yönetmeliğimize göre 1. derece deprem bölgesinde zemin kat+1 normal kat olmak üzere en çok 2 katlı yığma yapı yapılabilir. Depreme dayanıklı yapı teknolojisi en zayıf zeminde bile gökdelen inşa etmektedir. Yapılara getirilen kat kısıtlamaları ancak imar yetkisine bağlanabilir.

